andrei velea

cArtESENȚE - proză

orgoliul

andrei velea

orgoliul

CJG
Editura Centrului Cultural
Dunărea de Jos
- Galați 2013-

Director CCDJ:
Sergiu Dumitrescu
Coordonator cArtESENȚE:
Florina Zaharia
Copertă:
Eugen Ungureanu
Instalația cărții:
Ştefan Olimpia Manuela

a n d r e i
v e l e a

orgoliul

-proză-

Colecția „cArtESENȚE”

-3

*

În momentul în care intri pe terasa „Bubu”, Gheorghe, cel care vinde toate nimicurile în piața din „Țiglina”, te salută protocolar, cu „Să trăiți, domn’ avocat!”, în contrast căutat cu

atmosfera leneşă, de cartier moleşit de căldură. Te aşezi în cel mai intim loc, la o masă de lemn cu picioare de metal aruncată în colțul opus străzii, sub o umbrelă verde, bine înfiptă într-un suport de beton. Când Tanța te întrebă ce vrei să comanzi, îi răspunzi într-atât de sec „O bere”,

că nici nu mai îndrăzneşte să te admonesteze că ai adus produse din altă parte (imediat cum te-ai aşezat la masă, ai trântit în fața ta, ostentativ, aşa credea chelnerița, o pungă mare de semințe de la consignația din colț). Nici Gheorghe nu mai are curaj să-ți ceară o țigară, ba chiar,

vorbind cu cei trei câini care-l înconjoară, îşi face procese de conştiinţă cum că te-ai supărat şi nu ai gustat gluma. Îl lămureşte, scurt, Tanța: „Lasă-l în pace pe Cristi, nu vezi că i s-au înecat corăbiile?”.

Peste nici cinci minute, pe terasa „Bubu” îşi face apariția prietenul tău, Mişu.

Gheorghe nu mai îndrăzneşte să aplice o coregrafie similară, ci îl abordează direct, sentimental, cu „Mişule, tată, n-ai şi tu o țigare pentru un bătrân pezevenghi ca mine?”. Mişu îi întinde grăbit o țigară, comandă scurt: „O bere, Tănțelu’!”, apoi te căută cu privirea pe întreaga terasă. Se

apropie de tine, grav, bătându-te uşor, condescendent, pe umăr „Ce faci, omule? Arăți aiurea, pe cuvântul meu! Mă aştepți demult? Cum am primit mesajul, am şi coborât!”, încearcă el să o dreagă. Mişu se aşează lângă tine, fidel ca un câine, nemaiştiind ce să-ți spună, cum să-ți

ridice moralul. Ştie că abia te-ai despărțit de Mirela, încercă să-ți fie aproape, însă de tine nu se mai prind sfaturile generice de viață, jignitoare într-un fel prin trivialitatea lor şi prin lipsa de utilitate imediată.

„Ce-ai zice dacă mi-aş face un credit la bancă şi m-aş duce în

Cipru după Mirela?”, întrebi cu un zâmbet misterios ivit brusc în colțul buzelor. Nedumerit atât de idee, cât şi de schimbarea ta de mimică, Mişu înlemneşte cu țigara aprinsă între degete: „Ai căpiat?”. Fumul urcă şi se strânge sub umbrelă, devenind verzui, ca un fel de mătasea broaştei,

însă cu mult mai fină. De sub umbrelă coboară spre voi, învăluindu-vă, parcă ascunzând celorlalți comeseni planurile pe care le puneți la cale. „Repet: ce-ai zice dacă mi-aş face un credit la bancă şi m-aş duce în Cipru? Să fiu de ziua ei acolo, să o conving să vină înapoi. M-ai crede

în stare?” „Păi joi e ziua ei, omule, iar azi e luni. Găseşti aşa de uşor loc în avion? Ai impresia că e simplu, baţi din palme şi gata? Stai să-ţi accepte creditul banca, să vezi banii... Uite şi tu în ce bodegă umbli şi îţi faci credit să te duci până în Cipru pentru o femeie de care abia te-ai despărţit?...” „Nu ştiu

dacă mă crezi în stare de un asemenea gest... Mi-a fost uşor să-i propun să ne despărțim, da… Însă o iubeam! O iubesc în continuare! Orgoliul m-a împiedicat să nu-mi retrag cuvintele atunci. Credeam că e de acord doar din ambiție, însă n-a fost aşa. Acum realizez, omule: am dezamăgit-o profund…

A plecat din țară doar ca să uite de mine. O vreau înapoi, crede-mă, m-am schimbat! Mi-au fost suficiente două săptămâni fără ea pentru a deveni alt om!” Zâmbetul îți pierise, de-a lungul confesiunii, din colțul buzelor. Razele uscate de soare străpunseseră aura de fum din jurul vostru,

câinii lui Gheorghe adormiseră la unison.

Doar Tanța, parcă intenționat (meditația nu e punctul ei forte), sparge câteva pahare exact lângă masa voastră. Ca adunat dintre cioburi, îți revii: „Am o rugăminte la tine, Mişule. Lansez un zvon cum că merg cu tine şi cu grupul tău în Delta

Dunării. Voi plecați joi, parcă. Nu negi nimic, eşti ferm: Cristi vine cu noi. Asta oricine ar întreba, bine?" „Bine, omule, bine..." „Cât despre unde o să fiu joi, va urma să te convingi singur!...", anticipezi, parcă, întrebarea care-l roade pe Mişu, făcându-i vioi cu ochiul, născând mai multe

nedumeriri în mintea lui decât o fi avut în prima zi când a deschis ochii către lume.

Apoi îți schimbi din nou privirea cu una gravă, încruntată, coborâtă. Nebărbierit, sălbatic parcă, te afunzi în halba de bere. Mişu rămâne bulversat, cu ochii pierduți în mătasea broaştei care se tot țese

împrejurul vostru, pornind din ţigările aprinse. Gheorghe îşi trezeşte câinii şi pleacă să-şi vândă nimicurile, iar Tanța abia aşteaptă patronul: intenționează să vă pârască pentru semințele cumpărate din altă parte.

*

Ieşită la o pauză scurtă de ţigară şi cafea,

undeva într-un colț intim al terasei restaurantului, sub un palmier uriaş, imediat după masa de prânz, atunci când tot personalul respiră uşurat după agitația abia încheiată, priveşti lung, de la nici două sute de metri, Mediterana. Pe şezlongurile albastre, lângă piscina hotelului *Maistrali*, la umbra unor

palmieri pitici, câțiva turişti leneşi se bucură de soarele umed al Ciprului. Venită de abia o săptâmănă, această privelişte e cam tot ceea ce ai văzut din stațiunea Protaras.

Ai ajuns noaptea, târziu, cu un zbor direct din Bucureşti. Taximetristul trimis de către recepția hotelului,

un turc scund, vorbăreț şi curios, te-a iscodit tot drumul într-o engleză stricată de unde eşti şi cu ce ocazie în Larnaca. Erai într-atât de bine dispusă şi dornică de dialog încât te uimeai pe tine însăți. Plecată de la opt dimineața din oraşul natal, abia părăseai aeroportul din Larnaca şi ceasul de la mână ți-a

arătat că ai trecut într-o nouă zi.

Cristi nu a ştiut nimic despre oportunitatea de a te angaja ca ospătăriță într-un hotel din Cipru. De fapt, niciun prieten de-al tău n-a ştiut nimic despre discuțiile pe care le-ai purtat pe internet şi la telefon cu firma care a mediat recrutarea ta. În seara

dinaintea plecării ți-ai invitat apropiații în oraş, le-ai făcut cinste, şi abia spre sfărşitul serii, emoționată, le-ai spus că urma să vă mai vedeți abia peste un an, povestindu-le unde pleci.

Era singura posibilitate de a-l uita cu adevărat pe Cristi. Certurile dintre voi

deveniseră din ce în ce mai ascuțite, acuzele reciproce din ce în ce mai dure, ca un fir al cărui capăt nu mai exista demult. Învățaseşi din experiențele anterioare că orice împăcare nu însemna decât reluarea punctului mort în care s-a ajuns. La ultima ceartă nu ai mai refuzat propunerea lui Cristi de

a încheia relația, lucru care l-a uimit, obişnuit fiind ca tu să refuzi cu înverşunare asta.

Tocmai arunci la coş mucul de țigară când telefonul începe să sune. Este Ioana, buna ta prietenă din țară. Probabil că vrea să afle cum îți merge, care e atmosfera în Cipru, dacă ai reuşit să te

integrezi, aşa că îi răspunzi relaxată, cordială: „Bună, bună, dragă! Te ascult!” Întrucât Ioana îți adresează numai întrebări previzibile, îl arunci automat la înaintare pe invariabilul „Desigur”. După două-trei minute, Ioana, scăzând tonul vocii, ca şi cum e pe cale să-ți

împărtăşească un mare secret, schimbă total mersul discuției: „Mirela, am să-ți spun ceva delicat... Nu şiu dacă e bine să-ți spun sau nu, m-am tot gândit. Însă am ajuns la concluzia că e mai bine, totuşi, să ştii...” O mirare se căscă deodată între tine şi Mediterana, ceea ce face să-i răspunzi altfel

Ioanei, înghiţind zgomotos ultima gură de cafea. „Sunt numai ochi şi urechi. Ce s-a întâmplat?”

„Cristi se pregăteşte să vină la tine de ziua ta. Am aflat de la mama lui asta...” „Poftim?” „Crezi că am sunat aiurea, crezi că te mint? Am sunat-o pe mama lui într-una din zilele trecute pentru

nişte produse cosmetice şi mi s-a plâns la telefon cum că şi-a făcut credit la bancă să vină după tine în Cipru, să te convingă să vă împăcați…” „Dar nu vreau asta, chiar nu mai vreau, mi-a ajuns!” „Ştiu foarte bine, doar mi te-ai plâns de atâtea ori... Totuşi Mişu susține că au un grup organizat şi

merg pentru o saptămână în Delta Dunării, iar Cristi vine cu ei. Nu ştiu, sincer, ce să cred... Am vrut doar să te pun în gardă şi nimic mai mult." „E clar, Ioana. E doar o bravadă de-a lui. E foarte uimit că nu m-am mai opus despărțirii şi că am plecat departe, în Cipru, să uit de tot şi de toate.

E clar: merge în Deltă, însă, pentru a face pe interesantul, a spus că vine de ziua mea aici...”
„Tu îl cunoşti mai bine...”

Cineva te strigă şi eşti nevoită să închizi discuția. Mai târziu, aranjând mesele din restaurant, reflectezi la avertismentul Ioanei. Nu, nu avea cum să fie

adevărat, îl ştii prea bine. E mult prea slab pentru a-şi călca în picioare orgoliul exacerbat; nu este capabil de un asemenea gest, singurul care, trebuie să admiți în timp ce roboteşti printre mese, ar fi putut face ca, în ochii tăi, amintirea lui să mai însemne ceva.

*

În dimineața zilei tale de naştere priveşti de la înălțimea Capului Greco cum valurile Mediteranei se sparg de stânca mult avântată în mare. Îți spui: ce poate fi mai frumos decât să primeşti telefoanele şi mesajele de felicitare în cel mai interesant loc de lângă Protaras? Apa

extrem de limpede lasă să se vadă clar bolovanii de origine vulcanică prăbuşiți în mare, având urme de corali, ca nişte tatuaje acvatice, încrustate în ei. Te gândeşti că dacă ar exista cu adevărat acel monstru marin de care vorbesc localnicii, acea arătare între delfin şi dragon, ar fi imposibil să

nu o vezi cu ochiul liber.

Tocmai urmăreşti cu privirea coama înspumată a unui val care se pierde într-una din peşterile de la baza Capului Greco atunci când primeşti primul mesaj pe telefon. Numărul nu figurează în agendă. Totuşi îl recunoşti imediat ca fiind al lui Cristi. Trecuse

prea puțin timp ca să îl poți uita, chiar dacă primul pas fusese făcut: ştergerea din agendă. Urarea generică şi formală „La mulți ani! Cristi.” te face să zâmbeşti. Semnase ca nu cumva să-i încurci numărul! Nu, nu vrei să-i răspunzi... Ți-ai promis că-i vei respinge toate apelurile şi semnele

de împăcare. Singură între stâncile Capului Greco, continui să-l cauți cu privirea printre valuri pe blândul monstru care nu a rănit niciodată vreun marinar.

Totuşi, curiozitatea de a afla dacă el chiar a venit după tine sau nu te roade, nu îți dă pace... Îți spui că oricum nu ştie unde eşti: ai lansat un

zvon prin prietena ta Ioana cum că de ziua ta pleci în Grecia. Erai în deplină siguranță, aşa că, peste zece minute, îi răspunzi, însă la fel de sec şi formal, cu un banal „Mulțumesc”. Când, la nici câteva minute, prin intermediul unui alt mesaj, Cristi îți propune să te felicite în persoană, îți spui că da,

într-adevăr, a venit în Cipru de ziua ta! Asta te face să te simți într-un fel flatată, mulțumită că nu se alegea praful de amintirea lui, însă, în acelaşi timp, te cuprinde un fel de teamă că va trebui să dai ochii cu el. Nu mai puteți fi împreună, exclus asta! Apoi te gândeşti că locul acela, atât de departe de

țară, ca un teren neutru, te-ar ajuta să-i faci față. În plus: te roade o mare curiozitate, aceea de a vedea dacă a venit cu adevărat sau e doar un simplu joc psihologic prin intermediul telefonului... Te simți suficient de puternică, așa că, de la înălțimea Capului Greco, îi răspunzi că da, ești de

acord să vă vedeți, însă cu o condiție: „Să nu faci scene!”

Răspunsul lui Cristi îți risipeşte orice urmă de îndoială. „Te-am iubit enorm, adio. Nu pot suporta atâta ură şi răceală.” E clar: nu a venit în Cipru! Totul fusese doar o bravadă ieftină. Nu şi-a putut călca pe orgoliu. Era în

Delta Dunării cu prietenii şi doar te-a pus la încercare printr-un schimb de mesaje. Zâmbeşti inspirând adânc briza Mediteranei. E doar o iluzie deplasarea lui aici, la fel ca şi existența blândului monstru marin din Ayia Napa, cel pe care îl cauți zadarnic, în această

dimineață frumoasă, bizară, printre valuri, de pe faleza Capului Greco.

*

Tocmai treci prin fața terasei „Bubu”, pitit sub cozorocul unei şepci adânc trase pe ochi, când Mişu şi alți câțiva amici te strigă de pe terasă. Pitiți sub o

umbrelă din cauza soarelui aprig şi uscat, fac semne agitate cu mâinile ca să-i reperezi mai uşor. Parcă au eşuat cu o plută pe mare şi au nevoie de ajutor. Trebuie să intri, nu există alternativă! Ei îți fac loc pe pluta lor, vizibil încântați de apariția ta. Comandă chiar şi o halbă de bere pentru tine,

fără să te întrebe dacă ai de gând să stai, ceea ce-ți îngreunează şi mai mult misiunea...

Tocmai când încerci să propui o subiect banal pentru a nu risca să fii în mijlocul atenției, Mişu aruncă „o perlă”: „Păi ce faci, cum a fost în Cipru?” Toți îşi ațintesc brusc privirile asupra ta,

aşteptând amănunte. „Care Cipru?”, îngaimi pierdut… „Păi noi toți cei de la masă am fost împreună în Deltă şi n-ai apărut. Te-am sunat şi n-ai răspuns la telefon. Doar nu stai închis în casă de două săptămâni?!?” Vizibil încurcat, bâigui nişte cuvinte pe care doar tu le înțelegi. Apoi mimezi

seriozitatea şi un ton hotărât: „Ei, nu pot să-ți spun de față cu toți. Lasă Ciprul, chestia aia... Îți spun eu mai încolo care e secretul...” Trebuie să faci față insistențelor vecinilor tăi de plută, care țin morțiș să afle despre ce este vorba. Te descurci onorabil. Termini cât poți de repede halba de bere

(date fiind condițile de față) şi dai să pleci. Gestul tău e dezaprobat în cor. „Am ceva important de rezolvat, nu mai pot sta, plec.” Şi pentru că nici acest mesaj nu prinde, trebuie să inventezi ceva care să le închidă gura: „Am de plătit o rată la bancă şi e ultima zi.” Aici nu mai are nimeni ce să mai

comenteze şi poți evada, grație acestui tertip inspirat, de pe pluta în derivă.

*

La nici câteva zile după ce l-ai cunoscut pe plaja din Protaras pe Cristos Tomu, un cipriot care locuieşte în Larnaca şi care ți-a declarat toată seara sub

smochinul uriaş din mijlocul plajei că ai cei mai frumoşi ochi pe care i-a văzut vreodată, o întâlneşti, la obişnuita pauză de țigară, pe Crina, o româncă recepționeră la acelaşi hotel. Vă salutați cordial, aprinzându-vă reciproc țigările, după care ea îşi aminteşte că trebuia să-ți transmită ceva:

„Mirela, am uitat să-ți spun: a întrebat un tip de tine la hotel!”

O priveşti uşor surprinsă, zâmbind. Ceri mai multe detalii: „Brunet, cu ochi verzi şi mediu de înălțime?” „Da!”, îți confirmă bănuielile Crina. Apoi adaugi, gândind cu voce tare: „Al naibii cipriotul, a şi aflat la ce hotel

lucrez!” Însă Crina vine imediat cu noi precizări, transformând zâmbetul tău într-o uimire mută: „Care cipriot, că era român!” „Dar când s-a întâmplat asta?” „Joi, de ziua ta. Îmi pare sincer rău că nu ți-am spus de atunci, dar nu ne-am mai nimerit pe aceeaşi tură.”

Brusc devii încrun-

tată, curioasă: „Păi şi ce ai vorbit cu el, ce te-a întrebat?” „Am început în engleză, ne descurcam greu, după care ne-am dat seama că suntem români amândoi. M-a întrebat, fâstâcit, de tine. Ştii, în limba natală emoțiile sunt mai greu de ascuns... I-am spus că lucrezi la restaurant şi,

la insistențele lui, am sunat să văd dacă eşti acolo. Însă mi-au replicat că ai zi liberă, mesaj pe care i l-am transmis întocmai. Mi-a mulțumit, a zâmbit crispat, chiar părea că se forțează să facă asta, după care a făcut stânga împrejur.” „Dar cum îl chema? Ți-a spus?” „Da. Cristi îl

chema.” „A mai întrebat şi altceva?” „Nu. Mi-a mulțumit şi a plecat.”

Încruntarea ta se transformă în nostalgie, nostalgia într-un zâmbet enigmatic pe care Crina nu-l observă (sau poate că se preface). Nu te mai poți concentra la subiectul pe care ea l-a schimbat între timp. Eşti

absentă, transparentă, ca alcătuită din fumul ţigării, din aburii Mediteranei sau dintr-o pânză extrem de subţire. O sclipire stranie îţi luceşte în ochi, apoi, încet, încet, revii lângă Crina, prezentă, concretă. Sub palmierul care ţine loc de fumoar, la nici două sute de metri de Marea Mediterană,

eşti nevoită să recunoşti că amintirea lui Cristi înseamnă, totuşi, ceva pentru tine.

andrei velea

-data naşterii: 3 februarie 1980, Galaţi
-debut publicistic: „Şcoala Gălăţeană”, nr.91, februarie 2001
Cărţi de poezie publicate:
-„Lumea e o pisică jigărită”, ed. Brumar, Timişoara, 2012
-„Hotel în Atlantida”,

Ed. Fundației culturale Antares, Galați, 2011
-„Gimnastul fără plămâni”, ed.Centrului Cultural „Dunărea de Jos”, Galați, 2010
Premii şi distincții literare (doar proză):
-Premiul special al editurii Rafet în cadrul Festivalului Internațional de Creație Literară „Titel Constanti-

nescu”, 2012
-Mențiune specială la Concursul Internațional “STARPRESS 2012”,
-Premiul I la Concursul Național „Text Construct”, 2011
-Mențiune la Concursul „Mihail Sadoveanu”, Iaşi, noiembrie 2011
-Premiul al III-lea şi Premiul Revistei „Caligraf” la cea de-a

XII-a ediție a Concursului Național „Marin Preda”, 2011

-Marele Premiu „Eusebiu Camilar” şi Premiul revistei „Ateneu”, Festivalul național de literatură „Eusebiu Camilar–Magda Isanos”, 2011

Au apărut în colecția cArtESENȚE-proză:

1. Gambit **-** Dimitrie Lupu

*

Va apărea:
3: Ion Avram

cArtESENȚE - proză